

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNPAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.	Egészévre	8 kor.
Fél évre	4 .	Egyes szám ára	20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők. Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.



(Szonet.)

Ha száll felénk tavassnak illata
S virággá bimbók vágyódón féselnék,
S szívünk is égi szent malasztal tel meg.
Mint holt fián kesergő szűs anya.



Ott, hol a sirbolt sára pattana,
S az égi szikrát fellövelte mennynek
Ugy eds imánk, úgy nyújt szívünknek
enyhet.
Hő áhitatban husvét szent szaka.



E földi sirból kelts életre minket,
Uram! hogy arcszinesedhes közelebb
Tekintsük földi vergődéseinket.



Miként virágot táplál égi csepp,
Köszöntünk áldást Krisztus könye hintett,
Mitől beforr a bűnejtette seb.

XIII. Leó pápa.

A mult és jelen.

Közel száz éve lesz annak a nagy világra szóló eseménynek, hogy a Stockton és Darlington városok között Stephenson György mérnök által épített vasuton 1825-ik év szeptember hó 27-én végig robogott az első személy vonat. Felette nevezetes e nap a vasutak történetében, mert e naptól kezdve fokozódott tetemesen a vasutak fontossága a közlekedő eszközök sorában. Ha azok az uttörők, kik életök java részét többé, kevésbé vasuti járművek, pályatestek és ezek tartozékainak tökéletesítésével töltötték el, ma feltámadnának és láthatnák úgy mint van a jelent, kétséget kizárólag örülné a lelkük és megnyugodva szállnának vissza pihenő helyeikre.

Hogy mily rendkívüli hatással volt a vasutak elterjedése iparra, kereskedelemre, azt leírni majdnem lehetetlen, sőt kisebb területre szorítkozva is oda-adó munkát, lelkiismeretes tanulmányozást kíván az alapos ismertetés. Érdekelhet e bennünket közelebből is jobban más mint a mi fészünk, a Zsilvölgyének multja és jelene? Még élnek öregeink közül sokan, kik szemtanúi voltak a multnak, kiknek részök volt sok jóban, roszban egyaránt és a kik nem szívesen gondolnak vissza a közlekedés ama formájára, midőn szekérrel, döcögős utakon voltak kénytelenek egyik faluból, a másikba vándorolni.

Azokon a helyeken, a hol hajdan vadpatakok szeldelték keresztül kasul egymást, a hol a felhőkig tornyosuló sziklahegyek állották útját a közlekedésnek, ma virágzó utak és vasutak vezetnek.

Tagadhatatlan, hogy a Zsilvölgy egyetlen drága kincse, fekete gyémántja, a szén volt az indító ok, a mely miatt rendkívüli áldozatok árán bár, de mégis létesítették a Piskitől-Lupényig tartó vasutat. A mint megindult az első szénrel rakott vonat, azonnal megváltozott a Zsilvölgy képe.

Keresett, kutatót mindenki a hegyek között. Itt is ott is tanyát ütött egy-egy bánya társulat és gépek zakatolása törte meg a néma hegyvidéki csendet. Ha tudnák ott lenni az alföldön, ha csak némi sejtelmük volna arról mennyi szépet és tanulságosat lehet látni, hallani a Zsilben, bizonyára vennék maguknak azt a fáradságot, hogy eljőjenek hozzánk és gyönyörködjenek velünk együtt.

Igazán jó kedvében teremtette az Isten a Zsilvölgyet, Felruházta bársonnyal, biborral és biztosította jövőjét határtalan időre. Lehet-e elképzelni a természet pompáját fenségesebb alakban, mint a minőnek akkor látszik, ha Krivádia állomást elhagyva — Merisor-felé közeleg a lassan haladó vonat. Valóságos kis Sveicz tűnik szemünk elé és majd ez a szikla tömb, majd az a vizesés, majd a tekervényesen vezető kocsit ut, pálya ut köti le figyelmünket. De mi haszna, ha nem tudják ezt sokan, ha nem jönnek el az emberek megbámulni. Micsoda nagyszerű viaductok, vashidak, alagutak váltják fel egymást utközben miglen egyszerre a vízvázalástóhoz Baniezára érünk. Innen könnyű szerrel, mondhatni pillanat alatt visz a vonat Boli Barlangon át Petrozsényba.

Felejtethetetlen az a benyomás, melyet Petrozsény az idegenre gyakorol. Mindenütt szén, mindenütt sürgő, forgó alakok. Mintha bizony minden ember egy-egy gép volna úgy végzik munkájukat,

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Egyházi dalok.

németből fordította Szakács Ödön

I.

Oh túskeág, te dráya ág
Fogadd ez éneket;
Mert rólad a dalnokvilág
Úgy megfélekedett.
Nem nyílt ki még sem fűvirág
Sem bimbó rózsafán
Oly díszben mint te túskeág
A Krisztus homlokán.

Bár a mező virággal
Nem egy sziv ékeesebb.
De őt a vérrózsáival
Csak te díszítheted.
Te megmaradsz nagypénteki
Gyászának bimbója,
S ha a világ őt megveti
Te nem hervadsz soha.

II.

Ha szívem olykor bűtől ég
S epezt a gond vagy veszteség —,

Bár gyarló földi dolgokért, bánkodni döreség;
Lelkem kacajában fölnevet:
Jerünk, cseréljünk új szívet,
Hisz gyászt a földre csak a roszt szellem szerezhetett.

Áldott Jézusra gondolok
Ki annyi jót hangoztatott;
Ki szép husvéti fényben szolt: vigasztalodjatok!
Eszembe jut legott egy dal
És sugra kél mint lágy sohaj.
Majd csengve bongva ajkamon zendül a diadal.
Igy öltve lelkem szárnyakat
Eltölt az égi áhitat,
És vele szent husvétifény ragyog szívem egén.
Távozz tehát gyász fellege,
Jövel Jézusnak szelleme! —
Oh boldog, aki bánatát dalolva éli át. —



Husvét szokások.

A husvét egyike a legérdekesebb ünnepeknek összeesik a természet ébredésével és így az a számtalan szokás, a mely husvétkor actualis és a mely többnyire pogány eredetű, a tavasz megérkezése fölött való öröm és a termékenység ünnepségének képezi szimbolumát.

A pogányok husvétja Ostarának, a tavasz istennőjének tiszteletére rendezett ünnep volt.

Sok helyen a föltámadó megújuló napot ünnepték husvétkor. Ezek a pogány ünnepek igen vidám lefolyásuk voltak. Tánczok, felvonulások, drámai játékok, ünnepi tüzek gyönyörködtették a természet megújulásán, a melegítő nap megérkezén örvendő népet. A nap tisztelői olybá tekintették husvét ünnepét, mint a tél bukását. Naiv hitük szerint ugyanis a nap a téllal folytonos küzdelemben áll, a melynek szimbolizálására fölállítottak egy bábut ez volt a hét és ezt addig ütötték és kövezték a míg szét roncsolták. Erre az egybegyűlt nép öröm rivalgásban tört ki és az ünnep befejezésére tüzet rakott.

Hollandiában, Németország észak-nyugati részében az északi vidékeken, föl egész Dániáig, mokuskákat dobtak az örömtűzbe. Thuringiában löfejet égettek el.

Ezt a tüzet azután az „új tűznek” nevezték el és az később központját képezte egy némely hegyesvidéken divó ünnepi szertartásnak a melyet a szántó földek termékenységének és a házi állatok egészségének érdekében hozott tűz áldozatnak tekintettek. A husvét tűz szokása azomban idő folytán annyira át alakult, hogy már alig ismerni rá. Ellenben a tavaszi ünnep szimbolikus ételei, mint a husvét kalács, a tojás és a nyul, mint a föltámadás és termékenység jelképezői maig fenmaradtak. A husvét nyul jelképes használata a legrégibb időkből maradt. Vénusnak, a tavasz istennőjének áldozták, még pedig úgy, hogy kalács alakban megsütötték és az istennő tiszteletére elfogyasztották, később a husvét bárány vette át részben a nyul szerepét.

A pálmák megszentelése is eredetileg husvét szokás. csokrokak, zöld ágakat hoztak — tűz áldozat helyett — a templomokba, a melyeket a hívők is megszentel-

olyan tempóban járnak fel és alá. Üde, kristály tiszta levegő leng mindenfelé.

Igaz, hogy a kora reggeli órákban erős köd ül a völgyben de mihelyt elszáll és a nap meg-aranyozza a házakat olyan megnyerő külsőt kap a bányaváros, hogy szinte vágyódik az idegen végleg megtelepedni.

(Folytatás a jövő számban.)

Jönnek a rablók.

Határszéli rablóhistoria.

Valamelyik határszéli községben, melyet a ben szülöttek előszeretettel „nemrég a duvadak hazája”, jelenleg „a magyarság vérbástyájának” az idege-nek ellenben „szemetes rendetlen helységnek” szok-tak nevezni; a vezető férfiak a napokban kilencz állig felfegyverkezett rabló jól sikerült arcképével el-látott díszes „anzikc” kártyát kaptak, a melyben mie-lőbbi odaérkezéseiket jelezték. A látogatás bejelenté-sének eme nem szokatlan módja teljesen felverte a község nyugalmát. Nem voltak tisztában azzal, hogy a tisztelt rabló urak csupán szórakozás céljából ke-resik fel a nemes községet, avagy — a kellemest a hasznossal egybekötendő — egy keveset rabolni is szán-dékoznak.

Bármikép is vesszük az esetet; mindennapinak nem mondható. Kilencz állig felfegyverkezett rablónak szerakoztatása is eléggé izgató dolog; hátha az még betöréses rablással is fűszerezetlik.

A vésses hír vétele után a község agilis előjár-ósága és kötelességtudó képviselőtestülete nyomban közös-ülést tartott, a melyben a már létező hetven kü-lömböző bizottságon kívül megalakították „a rablókat fogadó, ellátó és szórakoztató” százas nagybizottságot; a mely bizottság rögön összeült és permanenciában maradt a rabló urak nem ohajtott megérkezéig illető-leg melegen kívánt mielőbbi eltávoztatni. A fogadtatást illetőleg a bizottság tagjai között csakhamar nézetel-érés merült fel. A bátrabb bizottsági tagok. — tekin-tettel azon körülményre, hogy a rendőrség csak most szaporítottatott nyolcz új taggal és egy erélyes főkapitányval a mely utóbbi egyszersmind országos hírv detektiv tekintély is, — mindenkép előbb kiakarták próbálni rendőrségünk harcalképességét. Ezen indítvány csakhamar leszavaztatott 99 szavazattal egysze-riően azon okból, mivel a rendőrségnek nyolcz új tagja csupán vörös karszalag fegyverzettel van ellátva, a mi csak vadító hatással lehet a rablókra. A rendőrség többi tagjainál leledző 1 darab kardot pedig egy ré-gebbi főjegyzői döntvény folytán „a közönség hasz-nálni jogosult”.

A százas bizottság beható eszmecsere után kö-vetkező határozatokat hozott:

A főutca és piacztér szemete sürgősen elhord-andó. Ezen intézkedés nemcsak köztisztasági, hanem tudományos szempontból is örvendtes, a mennyiben geologusok állítása szerint ezen munkálat közben ritkas-zép özönvíz előtti „ichtyosaurus” és „plesiosaurus” őskori állatok kövületére fognak bukanni.

A főutcán lévő 3 lámpának üvege kitisztítandó.

A lámpák még holdvilág esetén is meggyújtandók.

A kilencz állig felfegyverzett rabló urakat a köz-ség határánál a községi főbíró, a község háznál pedig a főjegyző fogadja ünnepi beszéddel, mivelhogy rájuk

tettek. Ez az ünnepi szokás azonban az idők folyamán virágvasárnapra került. A megszentelt virág hivatása az, hogy a házat a legközelebbi husvétii ünnepig villámcsa-pások és tüzvész ellen megvédelmezze. A szentelt zöld-ágról különben azt hitték, hogy termékenyítő hatása is van; azért a szántóföldek végébe szokták elásni. Déli Németországban és csodálatszerűen a régi Indiában sőt Rómában is a tenyész állatokat verdesték a zöld ágakkal. Azt hitték hogy ettől az állat jobban fog fejlődni.

Egyes vidékeken husvét hétfő reggelén más helyen virágvasárnapkor is máig fönmaradt az a szokás, hogy szülők és gyermekek még az ágyban akarják egymást meglepni. Nagy és vidám zaj közepette verdesik egymás meztelen testét a zöld ágakkal, melyek egészségben tartják meg azt, a kit vele megerintenek.

A husvétii öntözés is a tavasz frissességével függ össze. A megöntözött, a néphit szerint egész esztendőn át vidám, fürgé és egészséges lesz.

nézve ezen missió — tar koponyájukra való tekintet-tel — hajmeresztő hatással nem fog járn.

A házak fellobogozandók és az ablakok kivilá-gítandók,

Tekintettel azon körülményre, miszerint a köz-ség lakossága faj-, vallás- és rangkülömbőség nélkül egyformán van az örömműnnp aggodalmával eltelve; néhány bizottsági tag azt javasolja hogy a „Casinó” és „Polgárkör” banket és táncmulatság együttes ren-dezésére felkérendő. Ezen naiv lelkületre való indít-vány közderültséget keltett és a napirendről levéte-tett. Tudvalevő dolog ugyanis hogy a két társaskör tagjai csupán követválasztások alkalmával szoktak egy-mással találkozni, a mely alkalommal gulyással tarki-tott díkezők közt a hazafias ölelések és csókok hat-évre kicseréltetnek. Megcselekedhetnek ugyan azt min-den évben márczius 15-én, csak hogy sok még a jó-ból is megárt.

Nagy az öröm a lányok házaknál, mivel a Ca-sinó „vigalmi bizottsága” a mult évi farsang első mű-latságát a tisztelt állig fegyverkezett rabló urak meg-érkezése alkalmával fogja megtartani. A „Polgárkör” fillérestélyt, a „Kárpátegyesület” kirándulást, a „dal-egylet” serenadot és a „tűzoltó egylet” diszgyakorlatot rendez az illusztris vendégek tisztelétére.

Gondterhesen csak a „Takarékpénztár” és „Hi-telszövetkezet” igazgatói járnak. Nincsenek tisztában azzal, hogy a mulatságok sorozata nem náluk nyer-nek e befejezést? A kellő övintézkedéseket megtették, amennyiben a Takarékpénztár korlátlan összegben ad pénzt váltó és kezes nélkül csupán becsületszóra; a Hitelszövetkezet pedig a nála lévő zálogtárgyakat tu-lajdonosaiknak visszaszolgáltatja csupán fizetési ígert-mellett.

Zavarban van még a községben létező dzsentrí és lateiner szabadelvűpárt, mivel a tisztelt vendégek a legnagyobb valószínűség szerint független elvet va-lanak. Mint hirlik, egyik párt a vendéglátás alkalmá-vál független szabadelvűpárttá alakul át s a legköze-lebbi választásoknál a vendégfőnököt a jelöltséggel meg fogja kínálni.

Gambrinus.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Boldog husvétii ünnepeket kívánunk la-punk t. barátainak és olvasóinak.

— *As új évnegyed közeledtével kér-jük az előfizetések megújítását.*

Régibb előfizetőinket, kik hosszabb idő óta — sokan még a mult századból — hátralékban vannak, igen kérjük e-gyenlitsék ki tartozásukat, mert külön-ben kénysszerűen vágyunk a lap további küldését beszüntetni.

A kiadóhivatal.

† Tisza Kálmán. Magyarország ez időszerint leg-nagyobb állam férfja, f. hó 23-án reggel 7 orakor meg-halt. Áldás és béke lebegjen porai fölött.

— Istenítiszteletek a husvétii ünnepeken. Az ev.ref. templomban. Első napján délelőtt egy egyházi be-szédet Kósa Mihály mondja, az urvacsorát pedig ketten osztják Priváry Géza s. lelkészrel. Delután Kósa Mihály Aninoszán végzi az istenítiszteletet s kiosztja hiveinek az uri szent vacsorát; Petrozseényben Priváry Géza s. lelkész mond egyházi beszédet. Másodnapján ugy dél-előtt mint delután Priváry Géza végzi az istenítiszteletet; Kósa Mihály Lupényben és Vulkánban szolgál az urnak.

Az ág. ev. templomban. Husvét elsőnapján 1/2 10 órakor német istenítisztelet lesz, — az egyházi beszédet Pelger Mihály lelkész mondja; ugyancsak délelőtt 11 órakor magyar istenítiszteletet is lesz, melyen a beszé-det Szakács Ödön gym. tanár mondja. A delutáni templomozás elmarad, mert a lelkész 1/2 3 órakor Ani-noszán tart istenítiszteletet urvacsora osztással kaposo-latban. Husvét másodnapján délelőtt Petrozseényben Bárdy Ernő körlelkész, Lupényben és Vulkánban Pelger Mihály lelkész végzi az egyházi szertartást.

— Hármaskülvő. Folyó hó 30-án vasárnap dél-után özv. Huth Albertné urnő kedves leányaival, Anto-nia, Miczi és Paula kiaszszonyokkal egyetemben nagy ünnepet ül. Ritkaságok közé tartozik egyszerre három esküvő egy családnál. Mi gyönyörködni fogunk e ritkaságban és látni akarjuk azokat a bájos és ügyes

menyasszonyokat, kik mi nekünk oly sok kellemes per-czet szereztek. Az anyakönyv vezetői hivatalhoz a menet a szülei házból Livazényből indul. Az anyakönyvvezetői tisztséget ez alkalomból derék főszolgabíránk Buda Ká-roly fogja végezni. A polgári esküvő után a római katho-likus templomban Isten előtt is örökliséget esküszik Tribus Gyula petrozseényi állomásfőnök, államvasuti ellenőr Huth Antonia kisasszonnyal. Az egyházi áldást Gróf Toldalagi Samu plébános fogja szolgáltatni. Temp-lom után Polgár Lajos m. kir. államvasuti petrozseényi osztály mérnök lakásába gyűl a násznép és Kósa Mihály ev. ref. lelkész megáldja Esztergályos Gusztáv gymna-siumi tanárnak Huth Miczi kisasszonnyal, Schwarcz Zsigmond fa nagy kereskedőnek Huth Paula kisasszony-nal kötött frigyét. Mi részünkről zavartalan boldogságot, teljes örömmel kívánunk az ifjú pároknak.

— Eljegyzés. Preisich Mór harói földbirtokos f. hó 24-én eljegyezte Kohn Lázár petrozseényi háztulajdonos és kereskedő kedves és művelt leányát Katiczát.

— Jávózó tűzoltó főparancsnok. A petrozseényi önkéntes tűzoltóság hosszas tengődés után a mult évben életjelt adván magáról főparancsnokjává Havas Ede fűrésztelepi igazgatót választotta meg. Hogy Havas ur ezalatt a rövid idő alatt is, tisztelhetbeli állásában, ne-mes ambíciókról áthatva az ügy érdekében mennyit tett igazolják az új szerelvények a teljesen jó karba helye-zett feckendő és azok a gyakorlatok, a melyeken szak-képzettségét igyekezett minden egyes tűzoltóval elsajá-títani. Állandó lakását a közel jövőben más vidékre teszi. Eltávózása előtt azonban hallomás szerint közgyűlést hív össze, melyen a beszámolóson kívül az volna a főcél, hogy gondoskodva legyen méltó utódról. Arra intjük a tűzol-tóság minden egyes tagját, válaszsza-nak élükre olyan egyént, a kiből ezen nemes intézmény szép jövőjét biz-tositva látják. Talán egyetlen intézmény sincs közsé-günkben, melyet ugy a nagy közönség mint a társula-tok is inkább pártolnának, ha czélutdatásan vezetve s a kór kívánalmái szerint haladva képes bármely perczben felvenni a harcot a fenyegető ellenség ellen.

— Másod husvétinapon — 1902 évi márczius 31-én „Egyházi hangversenyt” rendez az ev. presbiterium, az ág. hitv. ev. tgmplomban. MŰSOR: 1. Jadassohn S. Op. 80. Sexetettjéből: „Allegro di marcia et Andante sostenuto.” Fuvola, 2 hegedű, mély hegedű, gordonka és gordon. Előadják: Rozehnal, Pán. Sándner, Oppert, Tonhási és Duffek urak. 2. Mendelssohn J. Op. 77. „Sonntagsmorgen,” kétszólamú ének, orgona kísérettel, Énekli: Zuleger Józsefné urasszony és Nekula Anna kisasszony. 3. „Kolnide” előadja a zenequartett: fuvolán, hegedűn, mély hegedű: és gordonkán. 4. Rud-nik W. Op. 30. „Gott grüsse dich” Tenormagány, or-gona kísérettel; énekli Mannheim Farkas ur 5. Gouvy Th. Op. 84. Sextettjéből: „a. Lamento, b. Andante maestoso.” Fuvola, hegedű, mély hegedű, gordonka és gordon. Előadják: Rozehnal, Pán, Oppert, Sándner Ton-hási és Duffek urak. 6. Rudnik W. Op. 22. „Gottver-trauen,” kettősszólam, sóprán és alt; hegedű, gordonka és orgona kísérettel. Énekli: Zuleger Józsefné urasszony és Nekula Anna kisasszony. 7. . . . a. „Oh tüske ág” b. „Husvétii fény” vegyeskar. 8. „Orgona-präludium. Kezdeté delután 3 orakor. Belépti-díj: személyenként 30 kr. — 60 fillér. Szükség esetén a templom fűtve lesz.

— Elnapolt közgyűlés. A petrozseényi és járási i-partestület, valamint a polgári olvasókör mult közgyű-lését a mennyiben azon a tagok az alapszabályokban előirt számban nem voltak képviselve, közgyűlést el-napolta. Az új közgyűlés 1902 évi április hó hatadiká-nak delután két és öt órájára van kitűzve, a mikor is a közérdekű fontos ügyek a megjelent tagok számára való tekintet nélkül lesznek letárgyalva.

— Szeméthalmaz a község közepén. Nem elég hogy az a sikátornak nevezhető gyalog-járó az Istenre van biz-va, a vasuti állomástól felsétáló utasok még abban a meglepetésben is kell részesüljenek, hogy most midőn „megenyhült a lég” a legkellemesebb kigőzölgéseket is vegyék tüdejükbe a domb tetején. Biztos kutforrás-ból nyertünk értesülést arról, hogy a Schaffer háza előtt a Gerbert féle ház háta mögött lévő gödörre nézve egy orvos emelt már szót, hogy köztisztaság és egészsé-gügyi szempontból a legszígorubbán megtiltsák a külön-féle betegségek miásmái meleg ágyává tenni a társu-lati iskola mellett levő mélyedést a község közepén. Szabadon hordja ide mindenki szeméjtét. Egészségügy jöjjön el a te országod.

— Ritka égi jelenség. Villámlás, dörgés, jégeső és szivárványban gyönyörködhetett márczius hó 24-én delután fel öt orakor az, a ki hodol az ilyen gyönyü-

rüségnek. A ritka égi tüenemény mintegy fél óráig tartott. Szép tavaszt jósolnak. Újság számba közölhetjük, mert Falb előre nem jelezte.

— **Április II.** Az aninoszai bányatelepi iskola derék tanuló nemcsak március 15-ét ünnepelték, hanem oda hatnak, hogy az 1848 évi márciusi események megpecsételésének napját április 11-ét is méltóan és fényesen ünnepeljék meg iskolájukban. A szülöket és tanügybarátokat az iskolai ünnepélyre, melynek tárgysorozata a következő, ez uton is meghívják. 1., Hymnus. Két hangra éneklék a III.-VI. oszt. tanulók. 2., A magyar zászló. Irta: Pósa Lajos. Szavalja: Mihály Lőrincz II. oszt. tanuló. 3., Jertek lányok. Irta: Radnyánszky Gyula. Szavalja: Bara Gizella IV.-oszt. tanuló. 4., Ébresztő. Irta: Bajza József. Szavalja: Borbély József. VI.-oszt. tanuló. 5., Hymnus. Isten segíts! Irta: Vörösmatty Mihály. Szavalja: Sorger Károly VI.-oszt. tanuló. 6., Főthi dal. Két hangra éneklék a III.-VI.-oszt. tanulók. 7. Magyar vagyok. Irta: Pósa Lajos. Szavalja: Radácz István. II.-oszt. tanuló. 8., A haza. Irta: Pósa Lajos. Szavalja: Péter István. V.-oszt. tanuló. 9., Rövid alkalmi beszéd. Tartja: Vass Imre ur. 10., A magyarok istene Irta: Petőfi Sándor. Szavalja: Antal András. V.-oszt. tanuló. 11., Honfi dal. Két hangra éneklék a III.-VI.-oszt. tanulók. 12., Honleányok. Irta: Radnyánszky Gyula. Szavalja: Sorger Paulina. IV.-oszt. tanuló. 13., Szózat. Irta: Vörösmatty Mihály. Szavalja: Varga János V.-oszt. tanuló. 14., Szózat. két hangra éneklék a III.-VI.-oszt. tanulók.

— **Négy fog egy asszonyért.** Valami Sukeu nevű „czigány báró” néven híres Derenyesben évekkel ez előtt elcsábította feleségét egy erdőörnek, a ki szégyenében és bánatában elbujdosott, valahol az ország szélén meghalt. Az erdőőr ücsesei régen istápolat boszujuk kivitelére vasárnapot találtak a legalkalmasabb napnak. Sukeu urammal úgy megtámasztották a kerítést, hogy négy foga menten kiugrott a helyéről.

— **A petrozsényi polgári olvasókör** ez uton kéri fel tagjait, hogy a kikölcsönzött könyveket április hó 1-ig beadni sziveskedjenek.

— **Lövésék** zavarták meg a csendet 20-án éjjel a livazenyi, 17-én pedig a Derenyesdi részben. Akár üdvölvések azok, akár pedig olyan irányuk mint a millyent egy híres román család tagjai vasárnap uteza hosszat bemutattak, a hősök nagyon keservesen meginnák a levét, ha a rendőrség utánna nézne.

— **Boszantó bazári kirakatok.** Az talán még nem mérgecsen fel az embert annyira, hogy minden bazar előtt meg kell hajolnia az arrajárokak ha azt nem akarja hogy a kiagattott nadragok szárai arczát ne érintsék. És ilyenkor Máramaros szőlőtjei büszke ünérzettel fogadják kalapemeléssel a hajlan gásokat. Nem törődünk vele; talán nem is respektálták eléggé a piros karszalagos rendőroket; de azzal már törődünk a mi kikerülte az előljároság figyelmét; — azok a frivol levelezőlapok, melyek megmetyeltyezik az ártatlan gyermeklelkeket s még a nagyoknak is arczába kergetik a vért, jó lesz ha minél hamarabb eltűnnek a kirakatokból.

— **A f. hó 24-én** rendezett lupényi jótékonyezélu „Purim” bálban felülizettek:

Hirsch Lázár 7 kor. 50 fill., Krausz Péterné, Vulkán, Vágmán Herz, Vojnics Kálmán 3—3 kor. König Fábán Vulkán, Grausdm József, Osvald János és Klein Jakab 2.50—2.50 kor., Salamon Ignác Vulkán. Gola Kálmán Vulkán 2—2 kor. Gutmán N. Vulkán, Dr. Kaczander József, Swemhammer István, Schäffer Samu, Csillag Gusztáv, Steiner Vilnos, Ifj. Dima János, Dima Gusztáv, Iczkovits János, Lobstein Henrich Vulkán, Grünbaum Adolf Urikány, Hirsch Adoli, Brüdner Adolf, éz Mandl Herman 1.50—1.50 kor., N. N. és Pénzügyi Biztos 1—1 kor., Junger Samu Petrozsény, Schwartz Géza Vulkán, Helf Samu Vulkán, Lusztig Albert, Straus Ödön, Gúttman N., Hártauer N., Urbán Sándor, Lobstein Veron, Veinkok N., Lichtenberg Adolf és weisz József 75—75 fill., Reüzgevirtz Lipót Vulkán, Schwartz Vilmos, Seidenfeld Mór, Lúsztig Jenő Petrozsény, Salamon Samu, Grünfeld Lipót és Sabin Sándor 50—50 fill., Jakabovits Izibor 25 fill. Az egész bevétel volt 169 korona; a kiadás 54 korona. Maradt a jótékonyezélra 115 korona, mely összeget, midőn az izraelita hitközség gondnokságának rendelkezésére bocsátjuk a nemeslelkű felülizetőknek nem mulaszthatjuk el e helyen is hálás köszönetünket kifejezni.

A rendezőség.

— **Gyenge lábón álló hid.** Vulkán községében a Krivadia felé vezető uton lévő hid vég elgyengülésben szenved; kár volt annak idején nem fogadni el a felsőszilvölgyi társulat ajánlatát. Ma nem kerülne a községnek olyan sok pénzbe. Pedig, hogy ilyen állapotban tarthatatlan, az biztos.

— **Tisza Kálmán politikai végrendelete.** A volt miniszterelnök elhunytá után az állam titkos levéltárában hamarosan ráakadtak politikai végrendeletére, amelynek 10-ik pöntja a következő rendkívül érdekes részt tartalmazza: Ahhoz, hogy egy nagy államférfiu az őt érő rengeteg támadások közepette nyugodt maradjon s a keserőségeket, a gyanúsításokat elszenvadni tudja, föltétlenül szükséges, hogy derült perezekre tegyen szert s hetenként legalább egyszer jökdvű legyen. Ajánlom hát egy miniszterelnök utódainak, mint állam férfainak, politikusainak és mindenkinek, hogy részint az ország föllendülése, részint pedig a maga érdekében a Mátyás Diák-ot, a legjobb magyar élelaptop minden héten elolvassa. A Mátyás Diák egy szövegével, mint rajzaival hivata van arra, hogy nagy gondok és bajok közepette a magyarok lelkét egysulyban tartsa s az országra áldást hozólag működjek. Ehhez a kijelentéshez mi csak azt tesszük hozzá, hogy a Mátyás Diák előfizetési ára negyedévre 3 korona és hogy a Mátyás Diák kiadóhivatala (Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3.) készséggel küld mutatóvánszámot.

— **A székely kérdés iránt** országossá lett az érdeklődés s ennek az érdeklődésnek a fölkeltésében nagy érdeme van a Magyarág-nak, mely a mellett, hogy a hazai és külföldi eseményről teljes mértékben tájékozta olvasóit, világos képet ad arról a nagy veszedelemről, mely az egész országot fenyegeti a nemzetvédő pusztulásban. Nagy nemzeti hivatást teljesít azzal is a Magyarság, hogy ápolja a régi tiszta magyar erkölcsöket, nyelvében, szellemében tiszta magyar, gondosan elkerüli a fiatal nemzedék lelkét metelyező léhaságokat, szenzációkat. Párt, felekezeti és osztálypolitikát nem üz, hanem a magyar faj egységét, megerősödését, közös czélú munkásságra való serkentését szolgálja. E mellett tanuskodik vezércikkei, tárczái s e mellett tanuskodik minden rovata. Nagy lelkesedéssel szolgálja nemzeti oktatás ügyét, mint a nemzeti politika legnagyobb erősségét s e munkában a szerkesztőt, **Benedek Elek**et, a nemzeti kultúra napszámossai igazi lelkesedéssel támogatják. Rendes cikksírói Benedek Eleken és Gyórfly Gyula főszerkesztőn kívül: Bedő Albert, Jancsó Benedek, Gaal Mózes, Földes Géza, Gondos Sándor stb. s tárcsírói: Benedek Elek, Gaal Mózes, Jakab Ödön, Lengyel Laura, Szana Tamás, Vértessy Gyula, K. Simó Ferencz, Somogyi Endre, Csulak Lajos s még egész sora a jeles íróknak. A Magyarság minden nap közöl eredeti tárczát. A nagy gonddal szerkesztett lap, mely minden nap délután jelenik meg, a legolcsóbb lap ez idő szerint. Előfizetési ára: egész évre 14 korona, fél évre 7 kor., negyedévre 3 kor. 60 fill. s egy hónapra 1 korona 20 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, Szentkirályi-utca 28/a.

— **Ki akar magyar történelmi regényeket olvasni?** „Petőfi” ezimen érdekes történelmi regény folyik a „Budapest” politikai napilap hasábjain. A regénykönyv elbeszélő nyelven, de azért történelmi hűséggel mondja el a halhatatlan költő tüeneményszerű pályafutását. Egyáltalán a „Budapest” az egyetlen napilapunk amely nagy sulyt helyez a hazafias irányú történelmi regények közlésére. Egyik regénye folyvást történelmi tárgyú, hol a Rákóczi-korszakból, hol az 1848/49-iki szabadságharczából, majd az elhymatás idejéből. Másik fordított regénye pedig állandóan oly érdekesítő, hogy az olvasó alig várja a folytatólagos közléseket. De a „Budapest” más tekintetben is egyik legjobb pol. napilapunk, nem hiába, hogy oly közkedveltségű. Vezércikkei orsz. képviselők írják, köztük KOSSUTH Ferencz az orsz. függetlenségi és 48-as párt vezére. Tárcza rovata élénk és változatos. Hírei frissek és megbízhatók. A lap érdekességét még növeli, hogy a napi eseményeket sikerül kivitelű képekben is bemutatja, Szóval a ki egy ellenzéki jó napilapot akar: annak egész bátran ajánlható a „Budapest”, amelynek előfizetési ára egy óra 2 korona, negyedévre 6 korona, félévre 12 korona és egész évre 24 korona. Mutatóvánszámokat bárki ingyen kaphat. Az előfizetések a „Budapest” kiadóhivatalhoz (Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3 sz. a.) intézendők.

A mester bossuja.

Sokat fáradozott a mester;
Éjjelt, napallal egygyé tett;
Csakhogy Miskából legyen ember,
Ez volt a mit fejébe vett.

Egy tavaszi napon végre jött,
A rég ohajtott pillanat.
Bucszott Miska, könyek között,
Elhagyni készült a házat.

Utra valónak volt sok tanács,
Mit jó mesterétől kapott.
Tarisznyájában egy nagy kalács,
Egy vers kapta, a mit lopott.

Falu végét, mikor elérte
Kibontotta a tarisznyáját.
És vigyorgó szemekkel nézte,
A mester féltett kaptáját.

Derűje, borura vált legott,
A rosszabb kaptát hozta el.
Sajnálta a mit otthon hagyott,
Ezt vissza adná örömmel —

Bár jól tudta, hogy e kaptával
Örök becsűt, nem alkothat.
Hitte, hogy behéme dalával
Babért, babérra arathat —

Hatást akart, czélját elérte,
A tömeg hangosan kaczag.
A mester néha úgy érezte,
Kéblében lázong a harag.

Haragja a méltó megvetés.
Atka föléri az eget
Keljen szívében tépelődés,
Ahányszor a tömeg nevet.

G.

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**

Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

NYILTTÉR)

A közönség köréből.

Hálás köszönetemet nyilvánítom Dr. Eisenmenger Rezső magán orvosnak Piskitelepen, — ki veszélyes betegségeből, — midőn már minden reményemet elvesztettem felgyógyulásomhoz, — teljesen kigyógyított.

Petrozsény, 1902. március hó 25-én.

Burger Lajos,
mozdony-vezető.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

295/1902

végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbírószág 1901 évi Sp. I. 1352/2 számú végzése következtében Dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt Friedman Bernát javára, livazény-aninoszai Pál Sándor ellen 225 korona s jár. erejéig 1901 évi decz. hó 28-án foganatosított biztosítási végrehajtás után felülfoglalt és 1205 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, lovak, kocsii sertés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírószág 1902-ik évi V. 295/2 számú végzése folytán 225 kor. — fill. tőkekövetelés, ennek 1901 évi decz. hó — 26-ik napjától járó 5% kamatai, — és eddig összesen 123 kor. 05 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Livazény-Aninoszán alperes lakásán leendő eszközölésére 1902 évi április hó 8 napjának délelőtti 1/2 12 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. törvényozikk 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1902 évi március hó 11-én.

Rácz József,
kir. bir. végrehajtó.

Épület és műbádogos.

Van szerencsém a Petrozsény és vidéke n. é. közönségének b. tudomására hozni, miszerint Petrozsényben a Junger Samu-féle házban (Főutca 658 sz. alatt) **épület és diszműbádogos** műhelyt nyitottam, elvállalok **gáz- és vízvezeték-szereléseket** és mindennemű szakmámba vágó munkákat.

A munkák kifogástalan és pontos elkészítésére nagy gondot fordítok.

Minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árban is felvállalom.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását és nagyrabecsiült bizalmát kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Braun József,
műbádogos.

5—13

Épület- és műlakatos.

Mély tisztelettel jelentem Petrozsény és vidéke n. é. közönségének, hogy a Mallea-utcában levő Loj Jakab-féle házban

épület- és műlakatos műhelyt

nyitottam s ezen szakba vágó építkezési és egyéb munkálatok kifogástalan és pontos elkészítését jutányos feltételek mellett elvállalom.

Mint elektro-technikus vállalkozom **villanyvezetékek, ezen kívül vízvezetékek villanyvilágítás és légfűtések** berendezésére; nem különben **fegyverek** varrógépek és kerékpárok javítását, átalakítását és elkészítését a legfokozottabb kiváltnaknak megfelelőleg eszközölöm.

Szíves támogatást és bizalmat kérve vagyok

kiváló tisztelettel;

11—13

Ujváry Ede,
épület- és műlakatos.

Tejes Bárányokat

szállít postán bérmentve darabonként

4 kor. 50 fillérért

Incze Gyula Székely-turó gyára

Barothon

(Erdély),

8—10

Meghívó.

A dévai kerület betegségélyző pénztár rendes évi közgyűlését

1902. évi április hó 6-án, határozatképtelenség esetén pedig április hó 13-án délelő 9 órakor tartja meg Déva város kistermében, melyre a megválasztott közgyűlési tag urak tisztelettel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése és a jegyzőkönyv hitelesítésére két közgyűlési tag kiküldése.
2. A zárszámadások előterjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozat.
4. Netáni indítványok, melyek azonban a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal írásban beadandók.
5. Az alapszabályok 22. §-a értelmében az eltávozott vagy másképp megszűnt igazgatósági tagok helyébe új tagok megválasztása.
6. Az alapszabályok 25. §-a értelmében 6 felügyelő bizottsági tag választása.

Déva, 1902 márczius 17.

Az igazgatóság.



A valódi pemetefü-czukorka kék papirdobozokban kapható s minden dobozon a készítő: **RÉTHY BÉLA** aláírása olvasható. — Eltérő készítmények mint hamisítványok visszautasítandók.

Állást nyernek.

Az Országos Pályázati Közlöny útján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, községi jegyzők és jegyzőrnokok, nőtisztviselők kereskedelmi alkalmazottak és gyakoronokok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Rökk Szilárd utca 27. Állás-kereseti beiktatásnál minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal.

4—12.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditsia csemeték és magvak.

Uradmáknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek.** Ezer csemete elég 200 méterre — Ára 6 forint. 18—20

Diócsesmeték. Oriási jóvedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu **főárjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelést kötelezettség nélkül. **Az árjegyzéken kívül** még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldeni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol annak tartalmát haszonra nem fordítanak, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik **rendelni semmit sem akarnak**, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: **„Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy Kágya. u. p. Székelyhid.**

Mázoló műhely.

Mély tisztelettel jelentem Petrozsény és vidéke n. é. közönségének, hogy a főutcán a Czinzer Fülöp féle házban mázó műhelyt nyitottam.

Elvállalok ajtók, ablakok festését és fladerozását, üzletberendezés, Portál, fürdőszoba szokli olajbani festését, szoba padló festését és lakkozását a legjutányosabb árban és a n. é. közönség ízlése szerint a legpontosabban elkészíttek.

Szíves támogatás és bizalmukat kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Balogh Sándor
mázoló mester.
Petrozsény.

3—13

Könyvkötészetemet

az igényeknek megfelelően akként rendeztem be, hogy minden, ezen szakmába vágó megbízatást a legpontosabban, legjutányosabban és a legmeszebb menő kívánalmaknak megfelelően teljesíteni képes vagyok. **A legegyszerűbb- és legdrágább könyvkötészeti munkálatokat, szállagfelirat, aranyozásokat s e nemű diszmunkálatokat** teljesítem s a n. é. közönség pártolását tisztelettel kérem

Figuli Antal.

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrozsény.